

SZUVERENITÁSVÉDELMI
HIVATAL

AZ UNIÓ EL AKAR HALLGATTATNI

Eurómilliárdokból építenek véleményrendőrséget Von der Leyenék

2026. január 19.

Az Európai Bizottság 2019 óta épít egy politikai nyomásgyakorló szervezetekből és média-cégek-ből, agytrösztökből és influenszerekből álló véleményrendőrséget. Ennek a hálózatnak a célja papíron a „választások külföldi befolyásolására irányuló kísérletek felderítése”, az európai nyilvánosságban terjesztett „dezinformációk” azonosítása. Az európai adófizetők pénzéből fenntartott szervezetek hálózata mégsem a véleménynyilvánítás szabadságát, hanem egyedül a brüsszeli politikai elit érdekeit védi: a bizottság által finanszírozott, annak engedelmeskedő véleményrendőrséggé működik. Az EB legújabb tervei szerint ez a véleményrendőrség minden eddiginél több pénzt és példátlan felhatalmazást kaphat. A novemberben bejelentett Európai demokráciapajzs és Európai uniós civil társadalmi stratégia intézményesíti a politikai nyomásgyakorló hálózat működését, és hosszú távon, akár uniós törvényhozási ciklusokon keresztül is biztosítja a hálózati szereplők átláthatatlan finanszírozását. A bizottság célja, hogy a rendszer 2027-re zökkenőmentesen működjön; a főpróba idén, a magyarországi parlamenti választáson lehet.

Kit véd a demokráciapajzs?

Ursula von der Leyen az európai parlamenti választás kampányában tett ígéretet a „rosszindulatú külföldi beavatkozások” és az „információmanipulációs kísérletek” – különösen a „választásokat befolyásoló dezinformációs kampányok” – elleni uniós védelmi stratégia kialakítására. Az Európai Bizottság elnöke akkor arról beszélt, hogy az európai demokráciákat „zsarnokok bábjai és kliensei” fenyegetik, „*céljuk, hogy a társadalmainkat belülről megosszák, (...) el akarják pusztítani és tönkre akarják tenni, amit az elmúlt több mint hetven évben felépítettünk*”.¹ Von der Leyen szerint a fenyegetés ellen létre kell hozni „*a politikai közép egy erős koalícióját*”,² ugyanis csak az tudja garantálni a gondolat- és szólásszabadságot az Európai Unió tagországaiban.

A bizottság elnöke a „dezinformáció elleni hatékony fellépés” érdekében hívta életre az Európai demokráciapajzs nevű stratégiát. Ez kiegészíti és keretbe foglalja a 2019–2024-es ciklus „európai demokrácia védelmét” célzó intézkedéseit, amelyekről Sandra Kalniete, az EP külföldi beavatkozásokkal foglalkozó bizottságának jelentéstevője korábban azt nyilatkozta, hogy „*nem fognak azonnali megoldást hozni, és biztosan sokba fognak kerülni*”. Kalniete szerint a stratégia akkor lesz sikeres, ha „*beoltja*” a tagállamok társadalmait és „*fokozza az ellenálló képességüket*” a szélsőséges üzenetekkel, eszmékkel szemben.³

Von der Leyen kampánybeszédében a választásokat befolyásoló „negatív dezinformációról”⁴ beszélt. Elszólásával leplezte a bizottság dezinformációértelmezését: a brüsszeli politikai

1 Ursula von der Leyen at the Copenhagen Democracy Congress. Európai Néppárt, 2024. május 14., <https://www.youtube.com/watch?v=nd8TqAur-wE>

2 Lásd ugyanott

3 Joint Debate – Foreign interference in democratic processes and election integrity. Európai Parlament, 2023. június 1., https://multimedia.europarl.europa.eu/en/video/joint-debate-foreign-interference-in-democratic-processes-and-election-integrity-opening-statements-by-sandra-kalniete-rapporteur-raphael-glucksmann-chair-of-ing2-special-committee-and-by-vera-jourova-vp-of-the-european-commission_I241636

4 Lásd ugyanott

elit hatalmát fenyegető hírek és vélemények „negatív dezinformációk”. A demokráciapajzs egy újabb kísérlet a bizottság részéről, hogy megerősítse, új jogosítványokkal ruházza fel a politikai nyomásgyakorlók szervezeteket és a médiacégek, közvélemény-kutatók és egyetemek alkotta hálózatát, amely a szólásszabadságnak nem védelmezője, hanem korlátozója, tevékenységének fókuszja nem a harmadik országok által indított információmanipulálási kísérletek elhárítása, hanem az uniós nyilvánosság ellenőrzése, a politikai narratíva uralása. Feladata az EU-s intézmények céljaival összeegyeztethetetlen vélemények kiszűrése, elnyomása, dezinformációnak bélyegzése, valamint olyan narratívák megalkotása és terjesztése, amelyek alkalmasak lehetnek a brüsszeli célkitűzéseknek ellenálló szereplők lejáratására, megbuktatására.

Eurómilliárdokat költenének a brüsszeli cenzúragépezetre

Az Európai demokráciapajzs és az azzal egy időben bejelentett Európai uniós civil társadalmi stratégia értelmezéséhez mindenekelőtt fontos leszögezni, hogy az Európai Unió alapító szerződésai alapján az Európai Bizottságnak nem feladata a civil szervezetek és médiavállalatok pénzügyi támogatása. Mégis politikai nyomásgyakorlók, szerkesztőségek és influenszerek egyre bővülő sorát találni az Ursula von der Leyen vezette testület kifizetési listáján. Ezek a szereplők azért részesülhetnek uniós forrásokból, mert a bizottság rájuk bízta, nekik szervezte ki az uniós „alapértékek” védelmét. Erre hivatkozva oszt ki az EB évről évre több pénzt „tényellenőrzésre”, „dezinformáció elleni küzdelemre”, illetve „az európai társadalmak ellenálló képességének növelésére” is, holott ezeknek a feladatoknak mind az uniós intézményrendszeren belül, mind tagállami szinten megvannak a felelősei.

A civil társadalmi stratégia, ha működésbe lép, megszilárdítja a politikai nyomásgyakorlók és médiacégek Európai Számvevőszék által is kritizált, átláthatatlan finanszírozását. Az Európai Számvevőszék a bizottság pályázati rendszerét vizsgálva 2025-ben arra jutott, hogy nem követhető, melyik „NGO” pontosan mennyi támogatást kapott, hol landoltak a különböző jogcímen kiosztott pénzek, milyen tevékenységeket finanszíroztak, csak annyi bizonyos, hogy az uniós finanszírozásból legnagyobb arányban mindössze néhány kiváltságos szervezet részesül immár egy évtizede.⁵

E szervezetek rendszeres finanszírozására a bizottság számos messzeható jogszabálymódosítással (mindenekelőtt „demokráciavédelmi” intézkedésekkel) és az uniós költségvetés átalakításával „formált jogot” magának, a tagállamok szuverenitásának rovására. A demokráciapajzzsal egy időben bemutatott civil társadalmi stratégia ezt a gyakorlatot vinné tovább, és a 2027–2034-es költségvetési keretből 9 milliárd eurót különítene el e szervezetek

⁵ Erről bővebben lásd a Szuverenitásvédelmi Hivatal Az Európai Számvevőszék megerősítette a Szuverenitásvédelmi Hivatal jelentéseinek megállapításait című dokumentumát, valamint az Európai Számvevőszék 2025/11-es számú különjelentését a nem kormányzati szervezeteknek nyújtott uniós támogatás átláthatóságáról.

finanszírozására az AgoraEU programmal. Megdupláznák a CERV programon keresztül politikai nyomásgyakorló szervezeteknek nyújtott támogatást, a média finanszírozására szánt keretet pedig a háromszorosára emelnék. A jövőben nem projektalapú támogatást adnának, hanem a szervezetek működését finanszíroznák, akár több évre is. A demokráciapajzs „áthidaló” támogatással, a „média-ellenállóképességi programmal” segítené a USAID-támogatások leállítása miatt finanszírozási nehézségekkel küzdő szervezetek túlélését, amíg a következő költségvetési ciklusban előirányzott támogatások lehívhatóvá válnak. A bizottság a politikai nyomásgyakorlók és a magádonorok közötti összekötő szerepét is vállalta: létrehozna egy platformot, amely a transzatlanti üzleti elit érdekeit képviselő magánalapítványok támogatásait közvetíti a hálózatnak.

Így működne a brüsszeli véleményrendőrség

A demokráciapajzs november 12-én bemutatott javaslatcsomagja egy brüsszeli retorikával megírt, harmincoldalas dokumentum,⁶ amelynek szövegét nagyjából a tervezett intézkedések kedvezményezettjei – az Európai Bizottság által finanszírozott politikai nyomásgyakorlók, agytrösztök, médiavállalatokat tömörítő ernyőszervezetek – diktálták. A demokráciapajzs összeállításában részt vevő szervezetekkel a bizottság a Magyarország ellen indított jogállamisági eljárások során is rendszeresen konzultált.⁷

A demokráciapajzs három területet céloz: „az információs tér védelmét”, „a független sajtó megerősítését”, valamint „a társadalmi ellenálló képesség fokozását”.⁸ A hivatalos állásfoglalás szerint az intézkedésekkel a bizottság a tagállamok, illetve a csatlakozásra váró szomszédos országok ellen indított külföldi destabilizációs és beavatkozási kísérletekkel szembeni védelmet kívánja hatékonyabbá és gyorsabbá⁹ tenni, hogy helyreállítsa a polgárok demokráciába és demokratikus intézményekbe vetett bizalmát. A valóságban a demokráciapajzs tovább erősíti az Európai Bizottság által egy évtizede épített média- és civil hálózat közvélemény-formáló és politikai nyomásgyakorló szerepét. Ehhez a kiemelt szerephez minden eddigénél több forrást és nagyobb felhatalmazást nyújt a zsoldjában álló szereplőknek, függetlenül a társadalmi támogatottságtól.

Az információs tér fokozott védelme érdekében az Európai Bizottság létrehozná a „demokratikus ellenálló képesség európai központját” (European Centre for Democratic Resilience). Ebben a 2027-re felálló, Michael McGrath által irányítandó központban egyesítenék a dezinformációs

⁶ Forrás: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025JC0791>

⁷ Ilyenek például a médiát képviselő pass-through és ernyőszervezetek, mint az Article 19, a European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF), a Free Press Unlimited (FPU), az Európai Újságírók Szövetsége (European Federation of Journalists – EFJ), az International Press Institute (IPI) és az Osservatorio Balcani e Caucaso Transeuropa. A felsorolt szervezetek Magyarország ellen indított jogállamisági eljárásban betöltött szerepéről bővebben lásd az Európai Bizottság 2022-es, 2023-as és 2024-es jogállamisági jelentéséhez készült bizottsági szolgálati munkadokumentumokat.

⁸ Forrás: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_25_2670

⁹ Lásd ugyanott

kampányok és a választási befolyásolási kísérletek ellen fellépő uniós és tagállami intézményeket, valamint a bizottsághoz „hasonló gondolkodású partnereket”.¹⁰ A CERV programon keresztül finanszírozott politikai nyomásgyakorló hálózatot, valamint az Európai Bizottság fennhatósága alatt működő tényellenőri és dezinformációellenes hálózatokat is ebbe a központba vonnák össze, miután utóbbiakat egyesítették a „tényellenőrök európai hálózata” (European Network of Fact-Checkers) nevű, újonnan létrehozott ernyőszervezet alatt.¹¹ A központ feladata lenne az információmanipulálási és dezinformációs kampányok előrejelzése, azonosítása és megfigyelése, valamint az ezekre adott válaszok koordinálása, de *„feladata és szerepe a jövőben változhat”*.¹²

A demokráciapajzs a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletet és a mesterséges intelligenciáról szóló rendeletet is kiegészíti; ezek együttműködésre kötelezik a közösségimédia-platformok, a keresőmotorok és az MI-alkalmazások üzemeltetőit az Európai Bizottsággal. A rendeletek kiegészítéseként a bizottság készít egy válság-protokollejt, amely választási kampányidőszakokban és egyéb „információs válsághelyzetekben” lépne életbe, a „demokratikus ellenálló képesség európai központja” kezdeményezésére. A központ átvinné a közösségi platformok tartalommoderálását, azaz korlátozhatná egész kampányok láthatóságát, tiltólistára tehetne híroldalakat, elrejtethetne a közfigyelem elől politikai szereplőket arra hivatkozva, hogy „dezinformációt” közvetítenek.

Azt, hogy mi számít dezinformációnak, a bizottság által finanszírozott „tényellenőrök európai hálózata” határozná meg. Így kerül véleményformáló pozícióba, vesz részt a tartalomszűrésben és válik a politikai kommunikáció ellenőrzőjévé a brüsszeli véleményrendőrség. A gyakorlatban ez a struktúra egyetlen hálózatban kötné össze az online nyilvánosság ellenőrzését célzó politikai döntéshozatalt, a vélemények befolyásolására törekvő politikai aktivizmust és a digitális média felügyeletét. Az EB a hálózat fizetett elemeit kliensként használva korlátozhatná az európai közbeszédet, akár a tagállamok érdekeivel szemben is.

Magyarország ellen is bevetnék a véleményrendőrséget

Az elmúlt évek „demokráciavédelmi” intézkedéseivel az Európai Bizottság egy az uniós és tagállami intézményekkel párhuzamosan működő struktúrát épített, olyan szereplőket ruházott fel cselekvőképességgel, olyan szervezeteknek adott eszközöket a politikacsínáláshoz és a köz-

¹⁰ Forrás: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025JC0791>

¹¹ Az Európai Bizottság 2020 óta működtet tényellenőrzéssel megbízott hálózatot, a European Digital Media Observatoryt. A megfigyelőközpont magyarországi koordinátora a Political Capital, szlovákiai koordinátora a Globsec, csehországi koordinátora pedig az Evropské hodnoty. A magyarországi hálózat tagja a Political Capital mellett a francia Agence France-Presse (AFP) nemzetközi hírügynökség, a PR-cégek szoftverbeszállítójaként működő franciaországi Epresspack vállalat, a Magyar Jeti Zrt. tulajdonában álló Lakmusz portál, a Mérték Médiaelemző Műhely és az Idea Alapítvány. A hálózat tevékenységét a kezdetektől támogatta a Friedrich-Ebert-Stiftung német szociáldemokrata pártalapítvány budapesti irodája is. A digitális média európai megfigyelőközpontjának működését az EB már mintegy 50 millió euróval segítette.

¹² Romane Armangau: European Commission unveils its big plan to save democracy. Euronews, 2025. november 12., <https://www.euronews.com/my-europe/2025/11/12/european-commission-unveils-its-big-plan-to-save-democracy>

vélemény befolyásolásához, akik és amelyek hosszú távon képesek alakítani az uniós politika irányát. A demokráciapajzs és a civil társadalmi stratégia azzal legitimálja a médiacégek, kutatóintézetek és civilnek nevezett politikai nyomásgyakorló szervezetek tevékenységét, hogy az európai demokrácia védelméért felelős legfontosabb szereplőkként azonosítja őket, ezzel végső soron intézményesíti a tagállamok ellen indított jogállamisági eljárásokkal, valamint az azokhoz kapcsolódó pénzügyi szankciókkal párhuzamos nyomásgyakorlás csatornáit.

Ezt igazolják a 2025. november 12-én bemutatott javaslatcsomag európai parlamenti vitáján elhangzottak is. Lakos Eszter, a Tisza Párt képviselője – aki az EP különbizottságának tagjaként részt vett a javaslatcsomag előkészítésében is – felszólalásában arról beszélt, hogy *„a közvélemény befolyásolása (...) nemcsak külső szereplőktől érkezik, hanem a tagállamokon belülről is. (...) Ezért a pajzsnak a belső információs manipulációval szemben is fel kell lépnie”*.¹³ Tehát a demokráciapajzsot nemcsak a harmadik országok elleni védekezés során, hanem az uniós tagállamokkal – különösen Magyarországgal – szemben is be kell vetni. Javaslatát azzal indokolta, hogy *„Magyarország információs környezete sajnálatos módon az EU egyik legkiábrándítóbb példája”*,¹⁴ ahol a kormány is él az információmanipuláció eszközeivel. Nem a Tisza Párt politikusa volt az egyetlen magyar EP-képviselő, aki ekképp érvelt: a Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége frakcióban ülő DK-s Molnár Csaba a plenáris vitán azt állította, hogy a magyar kormány az orosz propagandát terjeszti, az uniós intézményekben pedig az orosz érdekeket képviseli, ezért a demokráciapajzs adta képességeket Magyarország ellen is alkalmazni kell.

Az Európai Bizottság a demokráciapajzzsal az influenszereket is beépítené propagandahálózatába. „Önkéntes influenszerhálózatot” hoznának létre, amely a hagyományos médiaszereplők-höz hasonlóan, velük együttműködve, de kifejezetten a fiatalokat célozva terjesztené a brüsszeli elit politikai célkitűzéseit támogató narratívákat. Magyarországon erre is volt már példa: az influenszereket és mesterséges intelligenciát is hasznosító kísérleti médiakezdeményezések között kapott támogatást a 24.hu kiadója, a Central Média csoport Zrt. is egy csaknem 6,5 millió eurós projektben, amely a fiatalokat célozza az online sajtóból átvett, influenszerek által közvetített tartalmakkal. A mintegy 4 millió euróval támogatott Perspectives projekt tagjaként az Első Pesti Egyetemi Rádió is ebben a programban kap támogatást.^{15, 16} A fiatalokat a közösségi médián keresztül megcélzó kísérleti projekt a Sphera is, amelyre mostanáig csaknem 6 millió eurót költött a bizottság, és a támogatottak között van a 444-et üzemeltető Magyar Jeti Zrt. is. Az uniós finanszírozás átláthatatlanságát jelzi, hogy az Európai Bizottság által üzemeltetett pályázati honlapon nem részletezik ezeknek a kísérleti projekteknek a költségvetését, a 24.hu támogatását pedig fel sem tüntették.¹⁷

13 Forrás: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-10-2025-11-25-ITM-003_EN.html

14 Lásd ugyanott

15 Forrás: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/eu-supports-four-media-consortia-enrich-pan-european-debate-among-young-europeans>

16 Forrás: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/four-media-consortia-selected-enrich-pan-european-debate-among-young-europeans>

17 Forrás: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/org-details/883240000>